

Färdplan för

EFFEKTIV LOGISTIK

2021–2024

Region
Östergötland

INNEHÅLL

Om färdplanen och de utmaningar som ska adresseras	4
Effektiv logistik och dess inriktning 2021–2024	6
Nu- och nyläge	6
Utmaningar för styrkeområdet	7
Målbild för styrkeområdet	7
Insatser i fokus	8
Effekter av insatserna	10
Målgrupper	10
Främjarsystemets ansvar och roll	10
Avgränsningar	10
Arbetsätt för smart specialisering och regionens färdplaner	12
Ansvar för genomförande av färdplanen	12
Samhandling	13
Generella aspekter som ska adresseras	13
Samverkansarenor	14
Vägen framåt för ökad attraktionskraft	15

Färdplanen har tagits fram i samverkan mellan regionens näringsliv och främjarsystem, akademien och den offentliga sektorn. Dessa olika perspektiv, kompetenser och erfarenheter har varit viktiga i arbetet med att ta fram färdplanen för styrkeområdet. Arbetet har förankrats brett genom workshops och möten i syfte att nå samsyn och delaktighet.

OM FÄRDPLANEN OCH DE UTMANINGAR SOM SKA ADRESSERAS

Denna färdplan syftar till att identifiera insatser som ska genomföras inom styrkeområdet *Effektiv logistik* under 2021–2024. *Effektiv logistik* är ett av fem branschöverskridande styrkeområden där Östergötland kan erbjuda riktigt skarp kompetens med företag och forskning i framkant.

De insatser som genomförs ska adressera globala, nationella, regionala och lokala utmaningar. Det handlar om övergripande globala utmaningar relaterat till digitalisering, urbanisering och globalisering. Därutöver finns det breda samhällsutmaningar kopplat till klimatförändringar, hållbar resursanvändning och realiseringen av målen i Agenda 2030. För att möta dessa globala och breda samhällsutmaningar, ta tillvara möjligheterna och hitta lösningar krävs enligt regeringen att den regionala utvecklingspolitiken bidrar till Sveriges omställning som ett modernt och hållbart välfärdsland. Hela Sverige behöver rustas för en fossilfri framtid. Det kräver en grön omställning som går i samklang med digital och teknisk utveckling.¹

I *Utvecklingsstrategi för Östergötland* påpekas att det regionala näringslivet står inför stora strukturomvandlingar i digitaliseringens kölvatten. Det är därför viktigt att näringslivets innovationskraft och förmåga till omställning tas tillvara för att bidra till regionala, nationella och internationella klimat- och miljömål². Om Östergötland ska vara framgångsrikt behöver näringsliv och främjarsystem³, akademi, offentlig sektor och civilsamhälle gemensamt arbeta för ökad tillväxt och export samt investeringar, etableringar och talangattraktion. Östergötlands styrkeområden är ett svar på hur Östergötland ska bidra till att möta samhällsutmaningar samt behålla och

”Färdplanerna är viktiga för att kunna driva styrkeområden framåt. De skapar en gemensam riktning som möjliggör tydliga prioriteringar och insatser till nytta för regionens näringsliv och konkurrenskraft”

Richard Widén, regionutvecklingsdirektör

utveckla sin attraktion och konkurrenskraft i den allt snabbare globala utvecklingen.

I samarbetet med fyra andra regioner i Östra Mellansverige lyfts utmaningar relaterat till *Smart Industri*, *Morgondagens energilösningar*, *Hållbar livsmedelsförsörjning* samt *Life science: välfärdsteknik och e-hälsa*. I det kommande strukturfondsprogrammet är det tydligt att projekt med koppling till smart specialisering ska riktas mot ett eller flera av dessa områden. Det är med andra ord viktigt att Östergötlands styrkeområden också bidrar till att möta utmaningar inom dessa specifika områden och branscher.⁴

Denna färdplan är en del i arbetet med att adressera såväl lokala, regionala som nationella och globala utmaningar och samtidigt ha den flexibilitet som krävs för att justera inriktningen om vår omvärld förändras.

Effektiv logistik och de andra fyra styrkeområdena⁵ bygger på Östergötlands strategi för smart specialisering. Smart specialisering är ett sätt att strategiskt lyfta fram och prioritera starka områden i en region för att gynna tillväxt, innovation och konkurrenskraft. Genom att fortsätta utveckla dessa områden kan Östergötland ta sig an samhällsutmaningar och samtidigt bidra till nytta, förnyelse, utveckling och synergier för flera sektorer.⁶

Det är viktigt att vara medveten om att smart specialisering är en beståndsdel av flera i det regionala utvecklingsarbetet. Det finns andra områden och insatser som också har stor betydelse för regionens utveckling, men som inte ryms i den här färdplanen. Dessa insatser är naturligtvis inte mindre prioriterade, men hanteras i andra strategier, forum och i vissa fall med andra finansieringslösningar än de som primärt används för smart specialisering.

Insatser i färdplanen kan justeras och omprioriteras i takt med att omvärlden och samhällsutmaningarna förändras. Därför kommer det att finnas möjlighet att stötta satsningar som inte identifieras i denna färdplan med hjälp av regionens samverkansarenor och styrkeområdenas eget utvecklingsansvar. Förutsättningen är att satsningarna adresserar utmaningarna och skapar nytta för regionen och omvärlden utifrån syftet med strategin för smart specialisering.

Färdplanen gäller fram till 2024. Ambitionen är att därefter, tillsammans med regionens näringsliv och främjarsystem, akademi, offentlig sektor och civilsamhälle, ta fram en strategi för smart specialisering följt av färdplaner och aktivitetsplaner som ska gälla från 2025 och framåt. Det kan innebära större förändringar för regionens alla styrkeområden.

Effektiv logistik

1. Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 Skr. 2020/21:133

2. Utvecklingsstrategi för Östergötland

3. Främst offentligt finansierade aktörer som har till uppgift att stödja företag inom innovation och affärsutveckling

4. <https://regionvastmanland.se/utveckling/smart-specialisering-i-ostra-mellansverige/>

5. Avancerade material, Miljönytta som affär, Smarta, säkra och robusta uppkopplade produkter och system samt Visualisering, simulering och bildanalys

6. Smart specialiseringsstrategi för Östergötland

EFFEKTIV LOGISTIK OCH DESS INRIKTNING 2021–2024

NU- OCH NYLÄGE

Östergötland har en lång industrihistoria och en stor bredd av företagande med stål-, skogs- och pappers-industri, handel, tillverkningsindustri och lantbruk. Företag med logistiklösningar är både en konsekvens av industrihistorien och en förutsättning för fortsatt tillväxt.

Nuläget är att Östergötland har en väl befast position med ett av Sveriges starkaste geografiska lägen, en stark infrastruktur med tillgång till alla transportslag och stora flöden med bra godsbalanser vilket bidrar till högt resursutnyttjande, investeringsmöjligheter och stabilitet. Östergötland har också en långt framskjuten position inom biobränslen med tidiga satsningar på biogas och på senare år etanolproduktion, RME och HVO.

Logistik är ett kunskapsområde med fokus på flöden, effektiva system och helhetsperspektiv. Linköpings

universitet och VTI Östergötland står för en världsledande kunskapsbas och har en mycket framträdande roll inom styrkeområdet. Kunskapsbasen är bred också på lägre utbildningsnivåer och det finns starka program inom yrkeshögskolan och i andra delar av utbildningssystemet. Dessa utbildningssatsningar är viktiga för att företagen ska klara sin kompetensförsörjning när det gäller yrkesförare och logistikutbildad personal i olika funktioner.

Nyläget för styrkeområdet styrs av de utmaningar samhället står inför, med omställningen av transportbranschen, ett intensivt byggande, ökningen av last-mile-transporterna och omvandlingen av städerna med fokus på miljömässig och social hållbarhet. Styrkeområdet har också kopplingar till sjukvårdens utveckling och utmaningar kring samhällsservice och transporter i en allt glesare landsbygd. Logistik-

lösningar kan bidra till konkurrenskraft i näringsliv och offentlig verksamhet samt ekonomisk utveckling och tillväxt.

Trots alarmerande klimatrapporter och stora ansträngningar fortsätter transporterna att öka kraftigt i samhället. Enbart omställning till fossilfri energi kommer inte att räcka för att nå hållbarhetsmålen. Det är nödvändigt att arbeta klimatsmart, både med omställning till fossilfri energi och med ökad effektivitet, det vill säga ett bättre resursutnyttjande. Det gäller för alla aktörer i logistiksystemet, inte bara logistik- och transportföretag utan även industri-, handels- och byggföretag samt offentliga aktörer som behöver och köper transporter. Det gäller även reglerande myndigheter som genom regelverk skapar möjligheter till effektivisering av logistiken och omställning till fossilfri teknik.

UTMANINGAR FÖR STYRKEOMRÅDET

Styrkeområdet *Effektiv logistik* kommer främst att adressera utmaningar som hänger ihop med den gröna omställningen. Det finns starka kopplingar till globala och nationella strategier och handlingsplaner samt även till regionala strategier.

Det handlar bland annat om:

- Agenda 2030-målen.
- En ny handlingsplan för den cirkulära ekonomin – För ett renare och mer konkurrenskraftigt Europa.
- Cirkulär ekonomi – strategi för omställningen av Sverige.
- Strategi för fossilfri konkurrenskraft – Bioenergi och bioråvara i industrins omställning.
- Miljökvalitetsmålen.

På regional nivå är viktiga strategier, handlingsplaner och kunskapsunderlag bland annat:

- Energi- och klimatstrategi för Östergötland.
- Regional livsmedelsstrategi Östergötland.
- Skogsnäringsstrategi Östergötlands gröna hjärta.
- Regional utvecklingsplan Logistik 2020.
- Handlingsplan för bioekonomi.
- Åtgärdsprogram för miljömålen.

Det finns även kommunala strategier och styrdokument som är viktiga att förhålla sig till för att hitta synergier och gemensam utvecklingskraft. Därutöver finns det kopplingar till de gemensamma utmaningsområden som Östergötland har tillsammans med fyra andra regioner inom samarbetet i Östra Mellansverige. Denna färdplan omfattar främst insatser relaterat till *Morgondagens energilösningar*, *Smart industri och Hållbar livsmedelsförsörjning*. Här kan styrkeområdet bidra med resurs- och energieffektiva lösningar till en hållbar samhällsinfrastruktur och ett lönsamt, föränderligt näringsliv.

MÅLBILD FÖR STYRKEOMRÅDET

Styrkeområdet ska bidra till klimatsmarta logistiklösningar baserat på samhällets behov. Det ska ske genom att öka kunskapen om hållbara logistiklösningar och nyttiggöra de lösningarna. Det ska också ske genom att stärka förutsättningarna för kommersialisering av resurseffektiva lösningar samt att få till en systemövergripande utveckling som i ett samhällsperspektiv bidrar till ökad effektivitet och snabbare omställning.

FEM FOKUSOMRÅDEN
• Citylogistik.
• Bygg- och anläggningslogistik.
• Hamnens logistik.
• Restflöden.
• Industrins logistik.

INSATSER I FOKUS

De insatser som ska genomföras under 2021–2024 har identifierats utifrån de nationella och regionala strategier som listas på sidan 7. Det är särskilt viktigt att lyfta kopplingen till den regionala utvecklingsplanen för Logistik 2020 som bidrar med flera viktiga och prioriterade åtgärder kopplade till logistiksystem. Utvecklingsplanen ger en indikation på hur insatser bör prioriteras med utgångspunkt i potential och möjlighet att bidra till näringslivsutveckling och samtidigt öka effektiviteten och styra utvecklingen mot lägre emissioner och fossilfrihet. Inom områdena Citylogistik och Bygg- och anläggningslogistik bedöms samhällets möjligheter till väsentlig påverkan vara som störst.

Inom alla insatser är viktiga aspekter framför allt kommersialisering (utbud) och marknadsutveckling (efterfrågan), internationalisering, företagsetableringar och finansiering till företag. I ett vidare perspektiv är även kompetensförsörjningen viktig, så att den inte blir en flaskhals i de samhällsomställningar som är grunden för styrkeområdet. Följande insatser ska genomföras under 2021–2024.

INSATSER INOM FOKUSOMRÅDET
Citylogistik
• Stimulera miljölogistik, med fokus på logistiklösningar, transporter och ruttplanering.
• Utveckla befintliga krav för klimateffektiva transporter och bidra till transportupphandlingar som premierar bra lösningar.
• Verka för samordnade transport- och terminallösningar i innerstäder för ökat resursutnyttjande, bättre fyllnadsgrad, minskad trafik och bättre kontroll.
• Verka för kompetensutveckling i kommunala förvaltningar och hos företag, för att bättre kunna möta den kraftiga ökningen av så kallade last-mile-transporter.
• Använda visualisering för logistikflöden, för att sprida kunskap och öka systemförståelse.
• Genomföra piloter för elektrifiering inom ramen för citylogistik.
• Stödja nya innovativa tjänster och lösningar för citydistribution. Stimulera till startup och utveckling av techbolag som stöttar elektrifieringsutveckling, nya styrningsmetoder och planering.

INSATSER INOM FOKUSOMRÅDET
Hamnens logistik
• Öka digitaliseringen i produktionen och i gränssnittet till transportörer och varuägare för att öka effektiviteten och konkurrenskraften för intermodala transporter och närsjöfart.
• Positionera hamnen tydligare i det regionala omställningsarbetet. Bidra till att varuägare och transportköpare i högre utsträckning efterfrågar sjö- och järnvägstransporter och på olika sätt aktivt medverkar till hamnens utveckling som regional resurs.
• Bidra till logistik- och supply chain-utveckling i samarbete mellan hamnen och andra parter i regionen, exempelvis genom bättre transportupplägg med minskat antal tomtransporter.
• Verka för systemanalyser och projekt för att hamnen som regional nod på bästa sätt ska kunna bidra till infrastruktur för laddning och vätgas.
• Bidra till maximal regional utveckling av infrastruktur med koppling till hamnens roll – exempelvis HCT (High Capacity Transport), utbyggnaden av BK4, säkra uppställningsplatser och liknande.

INSATSER INOM FOKUSOMRÅDET
Industrins logistik
• Stimulera omställning och effektivitetsutveckling på samma sätt som i övriga logistiksystem.
• Vidareutveckla den regionala avtalsplattformen för fossilfria transporter med syfte att utveckla relationer och få till fler klimateffektiva avtal mellan köpare och säljare av transporter.
• Medverka till samverkan mellan köpare och säljare av transporter för att utveckla flödes-effektivitet, ruttplanering och fyllnadsgrad, exempelvis genom anpassning av leveranstider.
• Fortsätta arbetet med Avtalsplattform för fossilfria transporter.
• Bidra med projektutveckling och stöd för digitalisering och elektrifiering.
• Stimulera till startup och utveckling av techbolag som stöttar elektrifieringsutveckling, nya styrningsmetoder och planering för att möta förändrade samarbetsformer, tjänster och metoder.

INSATSER INOM FOKUSOMRÅDET
Bygg- och anläggningslogistik
• Stimulera miljölogistik, med fokus på logistiklösningar, transporter och ruttplanering.
• Utveckla befintliga krav för klimateffektiva transporter och bidra till transportupphandlingar som premierar bra lösningar.
• Verka för upprättande av gemensamma bygglogistikcenter för ökat resursutnyttjande, bättre fyllnadsgrad, minskad trafik och bättre kontroll.
• Verka för godsöverflytt av byggmaterial från väg till järnväg och sjö.
• Verka för kompetensutveckling och stöd till byggföretag, fastighetsbolag, transportörer, tjänstepersoner och politiker, för att de ska kunna ta hållbarhetsstrategier till konkret handling när det gäller logistikfrågor.
• Skapa förutsättningar för effektivare mass-transporter och byte av massor mellan byggprojekt. Verka för upprättande av regionala/kommunala masslogistikcenter.
• Utveckla och stötta för effektivare försörjningslösningar i enskilda byggprojekt (planering, sekvensleveranser, kittning m m).
• Bidra till effektivare logistik i flöden av förnödenheter, maskiner och avfall, som alla driver ett stort antal transporter till byggprojekt.
• Bidra till lösningar för återanvändning av byggmaterial.

INSATSER INOM FOKUSOMRÅDET
Restflöden
• Stimulera omställning och effektivitetsutveckling på samma sätt som i övriga logistiksystem.
• Bidra med analyser, lösningar och utvecklingsprojekt för att identifiera potentialer, möjliggöra logistik och transport av restflöden och sänka trösklarna för ett bättre resursutnyttjande.
• Medverka med logistikkompetens i utvecklingsprojekt med fokus på cirkularitet genom att exempelvis skapa tillfälliga lagringsplatser för byggmaterial eller schaktmassor i dialog med markägare och kommuner.

EFFEKTER AV INSATSERNA

Önskade effekter av insatserna är kopplade till näringslivet och miljön.

NÄRINGSLIVSMÄSSIGA EFFEKTER
• Snabb och effektiv omställning hos regionens företag som samtidigt leder till stärkta affärs-möjligheter.
• Ökad regional attraktivitet, delvis kopplat till ett dynamiskt klimat för omställning, som leder till att fler verksamheter etablerar sig i regionen.
• Dynamisk arbetsmarknad för logistikverksamhet.
• Ökad kompetens i företagen genom utvecklad samverkan med Linköpings universitet och andra utbildare samt en ökad attraktionskraft för att locka talanger till regionen.

MILJÖMÄSSIGA EFFEKTER
• Minskad belastning på vägnätet genom överflyttning av gods till sjöfart och järnväg.
• Reducerade utsläpp av växthusgaser genom ökad användning av förnybara fordonsbränslen och ökad transporteffektivitet.

MÅLGRUPPER

Styrkeområdets målgrupper är olika beroende på vilken del av området de befinner sig i. I en bredare marknadsorienterad del ingår en grupp aktörer inom privat och offentlig sektor, inte minst kommunerna. Där är offentlig sektor i de flesta fall behovsägare, medan privat sektor kan vara både behovsägare och lösningsägare. Akademien kommer framför allt in i en mer tematisk spets, med en särskilt tydlig roll inom flöden, effektiva system och helhetsperspektiv.

FRÄMJARSYSTEMETS ANSVAR OCH ROLL

Aktörerna inom stödstrukturerna, eller främjarsystemet som det också kallas, är dels organisationer med kunskap inom identifierade fokusområden, dels aktörer med mer generell kunskap kring innovations- och affärsutveckling. Viktiga aktörer i den förstnämnda gruppen är Linköpings universitet med sin världsledande forskning inom logistik och logistiksystem samt Energi-kontoret med sitt operativa arbete inom hållbara transporter. I den senare gruppen är exempelvis Almi

Företagspartner, inkubatorn LEAD och kommunernas näringslivsfunktioner viktiga aktörer.

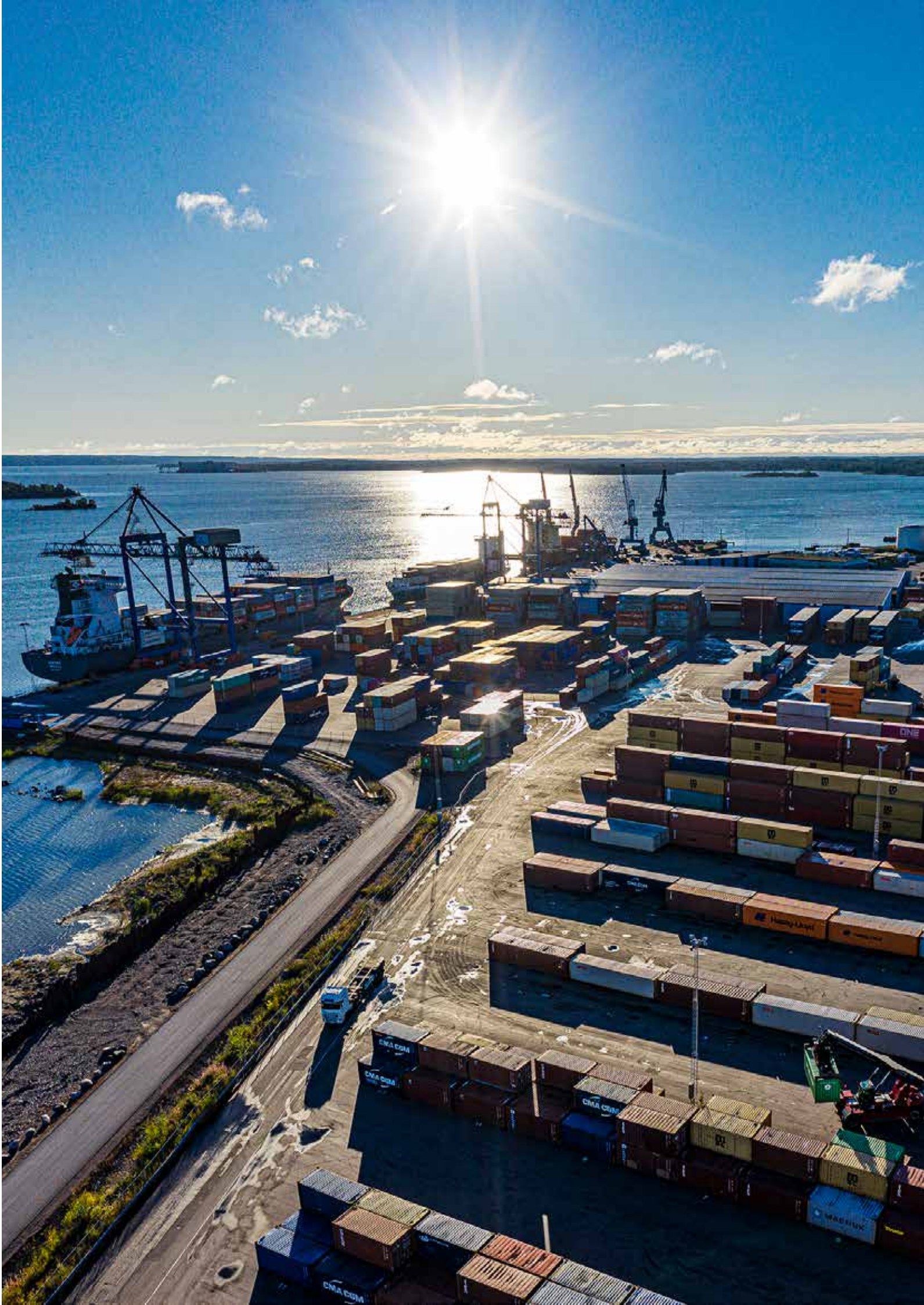
Kärnan i styrkeområdet utgörs av koordinatör Norrköpings Scicence Park samt kunskaps- och affärs-arenan Logistikia där akademien, behovsägare och lösningsägare samlas. Logistikia är därför en viktig arena för kommande insatser och projektutveckling, men även för att konkreta affärer ska komma till stånd. Logistikia och Norrköpings Science Park är viktiga motorer för genomförandet av färdplanen.

En viktig gruppering för samordning och samverkan är Logistikias styrgrupp som leds av Region Östergötlands samordnare för styrkeområdet. Övriga medverkande aktörer är Norrköpings kommun, Linköpings kommun, Cleantech Östergötland, Norrköpings Hamn samt Linköpings universitet. Det finns en ambition att dessa aktörer tillsammans med Norrköpings Science Park med flera också skulle kunna medverka i en samordningsgrupp för styrkeområdet som leds av samordnaren på Region Östergötland. Samordnaren och koordinatör blir, tillsammans med övriga aktörer i en sådan grupp, viktiga motorer i utvecklingsarbetet inom styrkeområdet.

AVGRÄNSNINGAR

En viktig avgränsning berör fokusområdet *Hållbara transporter* inom styrkeområdet *Miljönytta som affär*. Medan *Miljönytta som affär* jobbar med insatser för kommersialisering och internationalisering av olika typer av produkter och tjänster inom transportområdet i enskilda företag, bygger styrkeområdet *Effektiv logistik* i första hand kapacitet på systemnivå inom logistikområdet som bidrar till en reell omställning (ej primärt fokus på affärsdelen).

Styrkeområdets insatser riktas endast mot området godstransporter, inte persontransporter.

ARBETSSÄTT FÖR SMART SPECIALISERING

och regionens färdplaner

För att kunna genomföra strategin för smart specialisering, och därmed färdplanerna, finns det många aktörer, nätverk och organisationer som är viktiga. Östergötland behöver ta vara på och utveckla den goda aktörssamverkan som råder i länet. En tydlighet i vilka organisationer som har ansvaret att samordna, styra och koordinera insatserna är en viktig del i denna samverkansanda.

ANSVAR FÖR GENOMFÖRANDE AV FÄRDPLANEN

Den statliga förordningen om regionalt tillväxtarbete pekar ut Region Östergötland som ansvarig för det regionala tillväxtarbetet. I detta ansvar ingår att utveckla och fastställa den strategiska inriktningen för tillväxtarbetet samt samordna insatserna i genomförandet. Med andra ord finns det ett tydligt ansvar hos Region Östergötland som ägare av strategin för smart specialisering i rollen som regionalt utvecklingsansvarig organisation. Region Östergötland styr också arbetet med smart specialisering genom ett antal samverkansarenor som uppmuntrar till samhandling inom respektive styrkeområde och mellan styrkeområden.

För att genomföra strategin för smart specialisering i enlighet med färdplanerna finns utpekade *samordnare* för vart och ett av regionens fem styrkeområden. Samordnarna leder arbetet med att resurssätta färdplanerna med offentliga projektstöd och regional medfinansiering. De har också rollen att driva regionens samverkansarenor, genomföra strategisk omvärldsbevakning och att hitta strategiska synergier mellan styrkeområdena samt synergier med andra strategier, handlingsplaner och kunskapsunderlag.

Inom styrkeområdet finns också en *koordinator* som har i uppgift att genomföra omvärldsbevakning med koppling till styrkeområdet, identifiera behov hos behovsägare som kan ligga till grund för nya utvecklingsprojekt, hitta operativa synergier med andra styrkeområden samt bidra till konkreta affärer genom

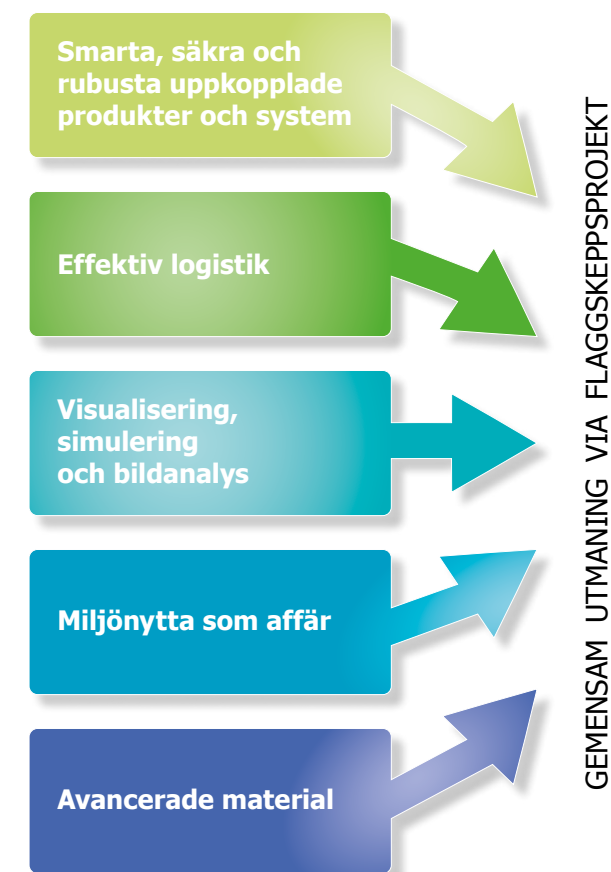
att fungera som mäklare mellan behovsägare och lösningsägare. Koordinatören har i uppdrag av Region Östergötland att ta fram årliga aktivitetsplaner med konkreta aktiviteter som bidrar till att realisera insatserna i färdplanerna och nå de önskade effekterna. I detta uppdrag får koordinatören medel från Region Östergötland för att koordinera, inspirera och ta vara på kraften inom styrkeområdets främjarsystem.

Koordinatören ska, tillsammans med samordnaren, verka för att projekt genomförs även av andra aktörer inom styrkeområdets främjarsystem när det är lämpligt och relevant. I de årliga aktivitetsplanerna bör det därför finnas en uttryckt förväntan på samhandling med centrala aktörer inom respektive styrkeområde och även med andra styrkeområden. Dessa förväntningar kan tas fram genom respektive styrkeområdes samordningsgrupp. Därutöver ska koordinatören i nära samarbete med samordnaren ta fram kommunikationsplaner kopplat till respektive styrkeområdes färdplan. Kommunikationsplanen ska främst ta sikte på styrkeområdets målgrupper i Östergötland, Östra Mellansverige och nationellt.

SAMHANDLING

I Östergötland finns fem styrkeområden som på egen hand, men också tillsammans, ska bidra till att möta samhällsutmaningar. Genom ett ökat samarbete och samhandling mellan dessa styrkeområden kan samhällsutmaningarna adresseras och den hållbara digitala omställningen accelereras. Ett sätt att adressera samhällsutmaningarna är att identifiera satsningar i form av så kallade flaggskeppsprojekt, där flera styrkeområden kan agera tillsammans. Flaggskeppsprojekt är nydanande projekt som bidrar till att transformera samhället genom nya lösningar, ny teknik och nya affärsmodeller. Östergötland har tidigare haft framgångar med att starta sådana projekt i form av Vinnväxt-initiativen *Visual Sweden* och *Agtech 2030*.

Det kommer att finnas behov av fler sådana projekt utifrån de utmaningar som har identifierats. Region Östergötland avser därför att initiera ett eller flera sådana projekt tillsammans med främjarsystemen i regionens styrkeområden. Sådana flaggskeppsprojekt kan med fördel också adressera de utmaningar som Östergötland delar med fyra andra regioner inom samarbetet i Östra Mellansverige.

GENERELLA ASPEKTER SOM SKA ADRESSERAS

Utöver flaggskeppsprojekt inom specifika områden finns det generella aspekter som behöver adresseras för att nå framgång med insatser inom respektive styrkeområde. Det kan handla om strukturer, kompetenser och kapacitet i Östergötland som kan nyttjas av alla styrkeområden. De aspekter som ska prioriteras är:

- Etablering av, och samordning mellan, testarenor. Det syftar till att skapa möjligheter för regionens näringsliv att testa sina lösningar i miljöer hos, och tillsammans med, privata och offentliga behovsägare. Det behövs såväl samordning mellan befintliga testarenor som etablering av nya testarenor till nytta för alla styrkeområden.
- Kunskap om hur innovativa lösningar från det regionala näringslivet inom regionens styrkeområden kan handlas upp av offentliga behovsägare. Det behövs stöd till offentliga behovsägare för behovsidentifiering, matchning med lösningar samt kunskap om hur lösningar kan skalas upp med hjälp av upphandling.
- Utveckling och utvärdering av regionens innovationsmiljöer och kluster kopplat till regionens styrkeområden samt frågor som struktur, ledning, finansiering, internationalisering och affärsmodeller.

Den här typen av aspekter kan handla om att Region Östergötland driver olika projekt tillsammans med utvalda aktörer, alternativt att Region Östergötland ger vissa aktörer i uppdrag att genomföra projekt. Dialogen om tänkbara projekt kommer att föras via regionens samverkansarenor. Naturligtvis kommer det att finnas en öppenhet för att identifiera andra aspekter som behöver adresseras.

SAMVERKANSARENOR

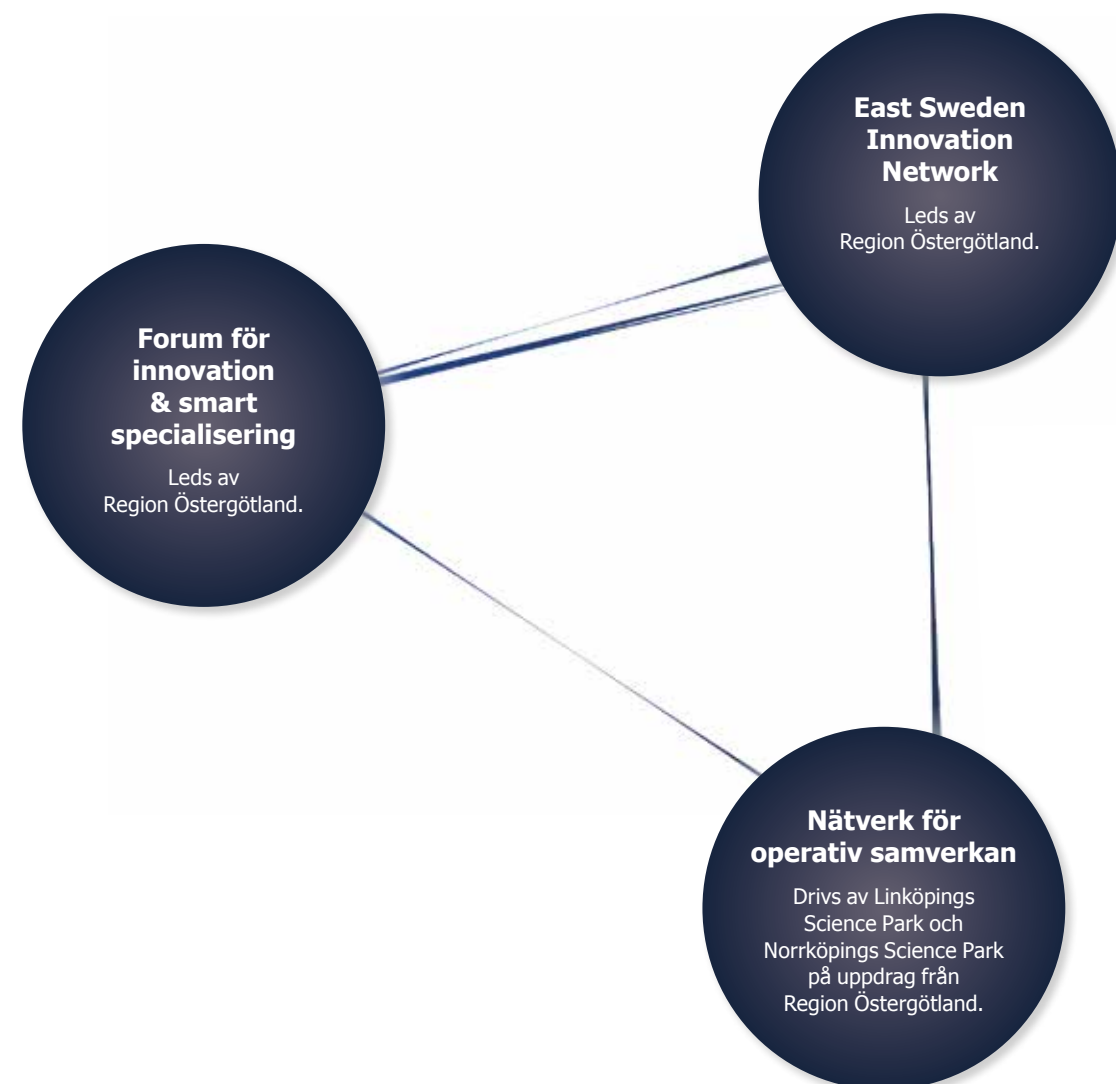
För att kunna genomföra strategin för smart specialisering, och färdplanerna, räcker det inte med att tydliggöra samordning, styrning och ansvar. Arenor för samverkan kommer att vara minst lika viktiga. För att agera samordnat kommer arenorna East Sweden Innovation Network (*ESIN*), Forum för smart specialisering (*FISS*) samt Nätverket för operativ samverkan (*NOS*) att användas. Dessa arenor samlar aktörer i Östergötlands innovationsstödsystem och kan identifiera potentiella flaggskeppsprojekt och frågor som är gemensamma för alla styrkeområden.

ESIN är ett öppet nätverk med bred representation, kompetens och erfarenhet bestående av det regionala innovationsstödsystemets aktörer. Det leds av Region Östergötland och fokuserar på frågor av strategisk karaktär när det gäller smart specialisering, innova-

tionsstöd och insatser till nytta för regionens näringsliv, akademi och offentliga verksamheter.

FISS leds av Region Östergötland och består av *samordnarna* och *koordinatorerna* för regionens styrkeområden. Forumet fokuserar på regionens styrkeområden och olika utmaningar som ska adresseras. Forumet kan vid behov också diskutera frågor om innovationsstöd utanför smart specialisering till nytta för regionens näringsliv, akademi och offentliga verksamheter.

NOS drivs av Linköpings Science Park och Norrköpings Science Park på uppdrag av Region Östergötland. De samlar kluster och innovationsmiljöer utifrån pågående insatser och initiativ, erfarenhetsutbyte och gemensamma arbetssätt. Syftet är att få en ökad utväxling av insatser och erbjudanden samt fånga upp idéer till nya projekt och insatser till nytta för regionens näringsliv.

VÄGEN FRAMÅT FÖR ÖKAD ATTRAKTIONSKRAFT

I *Utvecklingsstrategi för Östergötland* slås det fast att Östergötland är ett attraktivt län med goda förutsättningar att stärka sin konkurrenskraft ytterligare. Samtidigt påpekas vikten av att regionens aktörer behöver samverka i högre utsträckning för att strategiskt och samordnat arbeta för att stärka Östergötlands styrkor, förutsättningar och potential. För att bygga attraktionskraft, behöver bilden av Östergötland förmedlas strategiskt och strukturerat.

Utifrån det engagemang och de inspel som har kommit upp i arbetet med färdplanerna finns det goda förutsättningar att paketera och förmedla regionens styrkeområden på ett strukturerat sätt för en ökad attraktionskraft. Genom att marknadsföra aktörer, projekt, aktiviteter och insatser de kommande åren står sig Östergötland väl rustat att behålla och utveckla sin attraktion och konkurrenskraft i den allt snabbare globala utvecklingen.

För att arbeta strukturerat i syfte att positionera respektive styrkeområde i ett internationellt perspektiv och sammanhang har projektet TEAM Östergötland och dess kommande leveransfunktion en viktig roll. Leveransfunktionen har ett ansvar att sammanföra regionens styrkeområden och paketera dem i enlighet med Business Swedens ekosystem i syfte att skapa internationella möjligheter för regionens styrkeområden. TEAM Östergötlands kommande leveransfunktion kommer också att stötta med marknadsföring för investeringar, etableringar och talangattraktion.

TEAM Östergötland arbetar med att utveckla, organisera och finansiera en samordnad leveransfunktion för regionens strategiska platsutveckling. Det omfattar arbetet med att attrahera investeringar och driva platsmarknadsföring genom samverkan mellan offentliga och privata aktörer.

www.teamostergotland.com

Region
Östergötland

Region Östergötland, 581 91 Linköping

010-103 00 00 (växel)

region@regionostergotland.se

www.regionostergotland.se